

Koulujen lukumääräkin on vähennetty. Uusia kouluja ei ole sanottavasti rakennettu, mutta entisiä on jätetty kylmille ja ahdettu oppilaita toisiin.

Viime vuotena, huolimatta kaikesta elvytysmetakasta, jatkui koulujen kuristaminen edelleen. Liittohallituksen opetuskomissioneri Zook tiedotti pari viikkoa sitten, että tämän maan kaupungeissa on nyt 250,000 enemmän koulu-iässä olevia lapsia kuin oli kaksi vuotta sitten, mutta toimessa olevia opettajia on 18,000 vähemmän. Tämä käsittää ainoastaan kaupunkikoulut. Maaseutukouluissa on supistaminen ollut vieläkin tuntuvampaa.

Samalla on kouluvarojen supistamista harjoitettu aivan äärimäisyyteen saakka. Vuotena 1932 tehtiin suuria vähennyksiä koulujen käyttövaroissa, mutta viime vuotena on siitäkin vielä menty edelle. Kaupunkikouluille myönnettiin varoja 133,000,000 dollaria vähemmän viime vuotena kuin suurena "säästämisuotena" 1932. Opettajain palkkoja on alennettu niinkin paljon kuin 45 prosentilla, samalla kun vähemmän opettajia on toimessa. Tarpeellisia korjauksia jätetään tekemättä, vapaita kirjoja on kielletty, iltakouluja supistettu tai lopetettu kokonaan, samoin lastentarhoja, sekä kouluvuotta lyhennetty.

Vertailun vuoksi sopii mainita että siitä 3,300,000,000 dollarin rahastosta, jolla teetetään kaikenlaatuisia yleisiä töitä työttömyyden lieventämiseksi, käytetään koulujen ja virkistyslaitosten rakentamiseen ainoastaan 3,821,300 dollaria, mutta sotilailisiin laitoksiin lähes sata kertaa niin paljon, eli 328,376,240 dollaria. Yksinpä uusia sotalaivoja rakennetaan 32 kappaletta. Mitään supistusta tai säästämistä ei siis tapahdu sillä alalla.

Koulujen kuristaminen on selitettävissä vain yhdellä tavalla: Kapitalistiluokka käsittää olevan enemmän kuin tarpeeksi koulutettua työvoimaa. Sen suhtautuminen koululaitokseen on tarkoituksen mukaista. Ja tarkoituksena on antaa tietämättömyyden lisääntyä, tekemällä koulunkäynnin vaikeammaksi ja opetuksen huonommaksi. Omistajaluokan omat lapset tavallisesti

kulkevat yksityiskouluissa, joten heihin ei yleisten koulujen rappeutuminen ulotu.

SAKSAN MURHAPOLTTOJUTTU

Kuukausia kestänyt Leipzigin oikeusjuttu Saksan valtiopäivätalon polttamisesta päättyi natsihallitukselle nolosti. Syylliseksi saatiin ainoastaan mies jonka tuomitseminen ja teloittaminen ei ollenkaan vastaa sitä tarkoitussta jota jutulla tahdottiin edistää. Syylliseksi julistettua Van der Lubbea voidaan hyvillä syillä epäillä hallitusherrain kätyriksi ja hän oli ainoa syylliseksi julistettu. Tarkoituksena sen sijaan oli saada tuomituksi kommunisteja ja siten antaa musertava isku kaikelle radikaaliselle liikkeelle Saksassa sekä muuallakin.

Todistukset kuitenkin puhuivat paljon lähemmin natsijohtajain oman syyllisyyden kuin syytettyjen syyllisyyden puolesta ja niinpä syyttäjät voivat onnitella itseään siitä että kykenivät estämään itsensä täydellisen paljastamisen valtiopäivätalon polttajiksi. Toisenlaisissa olosuhteissa he epäilemättä olisivat joutuneet suorastaan syytettyjen penkille.

Se huomio joka ulkomaiden lainopillisissa ja muissakin piireissä juttuun kiinnitettiin, oli suurena vaikuttimena jutun tällaiseen päättymiseen. Fascismivastaiset aiheet hallitusten ja omistajaluokan keskuudessa käyttivät tilaisuutta hyväkseen; siitä, enemmän kuin myötätunnosta syytettyjä kohtaan tai yleisestä oikeuden harrastuksesta, aiheutuivat vastavaikuttavat toimenpiteet.

KANSAINVÄLINEN VAKOILUJUTTU

Kansainvälisestä vakoilusta syytettyjä henkilöitä on vangittu useissa Europan maissa, m.m. Suomessa. On julkaistu muuta yllättäviä uutisia näistä vangitsemisista — ikään kuin sellainen toiminta olisi jotain outoa ja ennenkuulumatonta. Tosiasia kuitenkin on että jokainen valtakunta ylläpitää, tai ainakin koettaa ylläpitää, urkinta-toimintaa toisissa maissa, vieläpä rauhan-kin aikana. Ja jokaisen maan hallitus tietää että siten tehdään. Se käsitetään kuuluvan luonnolliseen asajärjestykseen, kuten diplomaattinen vehkeily yleisestikin.